

PROSJEKT PURA: "VANNOMRÅDE BUNNEFJORDEN MED ÅRUNGEN - OG GJERSJØVASSDRAGET"

Møtegruppe: Prosjektgruppe PURA

Til stede: Anita Borge, vannområdeleder PURA – AB, møteleder
 Pernille Sandemose, Frogn kommune - PS
 Stig Bell, Oppegård kommune – SB
 Reidun Isachsen, Nesodden kommune - RI
 Jan Fredrik Aarseth, Ås kommune – JFA
 Tom Wetlesen, Akershus bondelag - TW
 Lars Martin Julseth, Follo Landbrukskontor – LMJ
 Terje M. Wivestad, Fylkesmannen i Oslo og Viken, miljøvernadv. – TMW
 Terje Laskemoen, Oslo kommune – TL
 Knut Bjørnskau, Ski kommune – KB
 Estrella Fernandez, Akershus fylkeskommune - EF
 Sarita Winsevik, Mattilsynet – SW

Forfall: Ola Rosing Eide, Statens vegvesen – ORE

Møteleder: Anita Borge

Møtested: Møterom Store salong, 2. etg. i Kulturhuset, Ås.

Møtetid: 12.06.2019 kl. 09:00 – 12:15 inkl. lunch

Neste møte: 08.10.2019 kl. 09:00 – 12:30 inkl. lunch
 Møterom Store salong, 2. etg. i Kulturhuset, Ås.

Referent: Stig Bell

Forkortelser i kolonne for "Ansvarlig": Se liste over "Til stede" og "Forfall"

Sak nr.	Tema	Vedtak / oppfølging	Ansv
1	Godkjenning av referat fra møtet 12.3.2019	Det var ingen kommentarer til referatet. <u>Vedtak:</u> Referatet godkjennes og legges ut på web-siden.	AB

2	Prosjekt-organisasjon	<p>Endringer i gruppene:</p> <p><u>Prosjektgruppen og temagruppe Kommunalteknikk, overvann og spredt bebyggelse:</u> Pernille Sandemose går ut av gruppene. Odd Henning Unhjem/Erika Brun går inn i KOS-gruppen. Enhetsleder for teknisk drift og forvaltning inviteres inn i prosjektgruppen.</p> <p><u>Temagruppe Biologi/limnologi:</u> Anne-Marie Holtet har gått ut av gruppen. Erstattes av nyansatt i Ski kommune Grethe Arnestad.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p>	AB
3	Økonomi	<p>Økonomiske bidrag fra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Østfold fylkeskommune: Kr. 237.500 – tilskuddsmidler fra Miljødirektoratet til organisering og kunnskapsinnhenting i vannområdet • Akershus fylkeskommune: Kr. 230.000 – midler til formidling og drift i vannområdet. Estrella informerte om at vi kan søke om mer til øremerkede prosjekter. • Fylkesmannen i Oslo og Viken: Midler til tiltaksorientert vannkvalitetsovervåking 2019. Blir utbetalt ca. 300.000 før sommerferien. Vurdere å bruke inntil 100.000 til juridiske tjenester (anskaffelse overvåkingstjenester) - TMW sjekker om dette er kurant. <p><i>Tas til orientering</i></p>	AB TMW
4	Tiltaksrettet vannkvalitets-overvåking i PURA	<p><u>Status årsrapport 2018</u> Agricat-kjøring er forsinket på grunn av sen leveranse av data fra Landbruksdirektoratet og ny beregningsmåte for fure-/drågerosjon. NIVA får leveransene fra PURA så snart de er klare, og det tas sikte på et første utkast før juli. Dette skal på en intern kommentarrunde i PURA v/ temagruppe Biologi/limnologi.</p> <p><u>Status anskaffelse av tjenester innen vannkvalitetsovervåking fra 2020</u> Anita redegjorde for status. Anskaffelse vannkvalitetsovervåking gjennomføres som en TED-konkurranse med prekvalifisering. 4 stk. er kvalifiserte, er invitert til å gi tilbud med frist 19. august. Innkjøpskontoret AS bistår PURA i anskaffelsen. Evalueringsmøte er satt til 23. august, deretter vil det bli forhandlinger med revidert tilbud – deretter innstilling i løpet av september og inngåelse av avtale i oktober. Blir én totalpakke inndelt i tre deler, ikke splitting slik vi hadde ved forrige anskaffelse. Har vært jobba godt med konkurransegrunnlaget, ad hoc-gruppe Anskaffelser har prioritert sin tid til dette arbeidet. Ski kommune fortsetter med sin vannprøvetaking i elver og bekker, dette er ikke en del av anskaffelsen.</p> <p><i>Tas til orientering.</i></p>	AB

5	Forberedelse til ny planperiode 2022-2027 – behov for revidering av tiltaksanalysen for PURA 2016-2021?	<p>Kostnader og sektoransvar skal vektlegges. Vannområdene blir ikke pålagt å utarbeide en ny tiltaksanalyse. Vann-nett blir "arbeidsplattformen". Miljømål og tiltak skal revideres.</p> <p>PURA ser det som hensiktsmessig/påkrevet å kjøpe bistand fra konsulentfirma der vi etterspør bistand til arbeid med å gjennomføre kartlegging av status/problemstillinger/tiltak i landbruket og i kommunene med innlegging av dette i Vann-nett.</p> <p><u>Vedtak:</u> Forespørsel sendes 3 firmaer før sommerferien.</p>	AB
6	Nytt fra vannregionmyndigheten	<p>Estrella orienterte.</p> <p>Alle som skal innplasseres i Viken er innkalt til en samling i slutten av juni med ny leder for avdeling Miljø. Fremtidig fordeling av arbeidsområder i ny organisasjon er fremdeles noe uklar. Høsten kan også virke noe tåkete siden ny leder skal ha 6 måneders permisjon.</p> <p>Kommunene kan nå ta ut kart fra Akershus Fylkeskommunes (blir snart Viken) nettsider som kun viser tiltaksgjennomføring i den enkelte kommune. Inkluderer brukerveiledning for kommunene. Det ble påpekt viktigheten av fremdeles å se vannforvaltningen i lys av arbeid på tvers av kommunegrensene.</p> <p>Det er tilbud om studietur til Skottland for vannområdelederne i Vannregion Glomma.</p> <p><i>Tas til orientering.</i></p>	
7	Temagruppene	<p>Gjelder alle temagruppene: For en mer detaljert redegjørelse for sakene: Se referater fra møtene i temagruppene på PURAs hjemmeside.</p> <p><u>Temagruppe Landbruk.</u></p> <p>Siste møte: 06.06.2019 Neste møte: 03.10.2019</p> <p>Temaer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regionale miljøtilskudd: Søknadsfrist er 30. oktober. • Soner for pollinerende insekter – tilskudd dersom dette etableres med plantefrø ved vegetasjonssone langs vassdrag. Mange har sådd dette i år. Spennende å se om gresset tar over for plantene. Infonotat om dette tema finnes på PURAs nettsider under "Nyheter". • Regionale miljøkrav: Fylkesmannen har varslet at kravene skal revideres, med mer differensiering av kravene knyttet mot vannforekomster. Tanken er i følge TMW mer målretting av midler, og ikke smøre det jevnt utover. Dette kan bli mer komplisert for landbrukskontoret å følge opp/forvalte. Mer pløying av etablerte vegetasjonssoner og bratte områder kan gi uheldige virkninger for vannkvaliteten. • Agricat-kjøring: Det er nå laget bedre erosjonsrisikokart som tas inn i kjøringen. Modellen 	LMJ

		<p>har svakheter, bl.a. knyttet mot høstkorn og beregning av fure-/drågerosjon. Det ble stilt spørsmål ved om nye P-AL-tall er tatt inn i modellen, eller om det er gamle verdier som ligger til grunn. Utfordringer ved innhenting av P-AL-data fra grunneiere er nok noe av årsaken til at ikke nye P-AL-tall ligger inne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handlingsplan for landbruk i PURA 2018-2022: Temagruppen har startet revidering av denne nå. Vedlikehold av fangdammer – alle dammer i PURA (10 stk) er gjennomgått i et prosjekt finansiert av PURA. <p><i>Tas til orientering</i></p> <p><u>Temagruppe Kommunalteknikk, overvann og spredt bebyggelse (KOS):</u></p> <p>Anita redegjorde for Björn. Siste møte: 22.05.2019. Neste møte: 17.10.2019.</p> <p>Temaer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diskuterer nå mer planer for tiltaksgjennomføring i kommunene • Nedgravde oljetanker – litt ulik praksis i kommunene. Forbud mot oljefyring fra 2020. • Årlig rapportering i nettskyen av tilførselsdata som benyttes i PURAs årsrapport. I tillegg rapporteres det på gjennomførte tiltak og kostnader. Det er uttrykt store utfordringer med å anslå kostnader for tiltak innen et bestemt tiltaksområde. • Evaluering av rapportering for 2018: Gruppen ønsker å spille inn sine erfaringer med å rapportere tilførselsdata og tiltaksgjennomføring inn for bruk i årsrapport for vannkvalitetsovervåking. På neste møte vil dette bli egen sak, og denne ender i et innspill til temagruppe Biologi/limnologi, til bruk i deres arbeid med å revidere malen for årsrapporten. • Tilsyn med avløpsanlegg i spredt bebyggelse: Har ikke ressurser til å følge opp krav som er stilt i utslippstillatelser. Drammensområdet har et eget "tilsynskontor" som følger opp denne type anlegg, og dette har fungert godt. Kan være aktuelt med noe lignende i PURA. Helge Klevengen utarbeider et notat til PURAs styringsområde om dette temaet. <p>For øvrig var det runder rundt bordet på</p> <ul style="list-style-type: none"> - utbedringer/arbeid på kommunalt ledningsnett - utbedringer/arbeider og tilsyn i spredt bebyggelse - drift/vedlikehold av sandfang - overvann - viktige hendelser (forurensninger, akuttutslipp mm.) <p>Det ble informert om ulovlig hogst av kantvegetasjon i Dalsbekken/Slorene og Fylkesmannens og NVE`s saksbehandling med påfølgende bøtlegging.</p>	<p>Björn Seder- holm</p>
--	--	--	----------------------------------

		<i>Tas til orientering</i>	
		<p><u>Temagruppe Biologi/limnologi</u></p> <p>Siste møte: 28.05.2019. Neste møte: 11.09.2019.</p> <p>Temaer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anskaffelse vannkvalitetsovervåking • Søknad fra Limno-Consult – historisk utvikling i Årungen, har gitt oppdrag på kr. 30.000 til Øyvind Løvstad knyttet mot lange tidsserier. Tilsvarende har Oslo kommune gitt tilsagn knyttet mot Østensjøvannet (Oslo). Dette går på andre parametere enn fosfor, som konduktivitet og metaller, partikler og humus. Anita sender søknaden fra Limno-Consult til gruppen. • Et eventuelt utfiske i Østensjøvann: Status for rapport – antatt ferdigstilt før juli. Anita purrer NMBU og Thrond Haugen. Det skal gjennomføres en fiskeundersøkelse i innsjøen i slutten av august. Brasme er en kritisk faktor for vannkvaliteten. Mye brasme kan implisere en beslutning om utfiske. • Miljødirektoratet jobber med rapport om helhetlig plan for Oslofjorden, på bestilling fra Stortinget/Regjeringen. Denne var oppe som tema på Fagrådets årsmøte 4. juni. PURA er inne i "loopen" av organisasjoner som kan gi innspill til planen. • Ny modellering av Oslofjorden (utføres av NIVA) er klar rett etter sommerferien. • Statens Vegvesen: Neste møte vil gruppa utfordre SVV på tiltak knyttet mot negativ utvikling i Tussetjern og Østensjøvann, ref. rapporten "Undersøkelse av veinære innsjøer i Norge – overvåking vannkvalitet 2018". • Miljøvernrådgivere i Ås, Ski og Oppedgård har spurt om PURA kunne bidra med midler knyttet mot overvannsvurderinger, spesielt for Dalsbekken: Det skal utarbeides en skjøtselsplan for Slorene. PURA ønsker ikke å bidra med økonomisk støtte i denne fasen av arbeidet, men kan ev. bidra med noe i en senere tiltaksfase. • Ny Østre Linje – togtrasé mellom Ski og Krogstad og nytt hensettingsområde - potensiell påvirkning på Skibekken og Østensjøvann. PURA følger utviklingen i planarbeidet, er blant annet invitert inn i en "ekstern samarbeidsgruppe" med møte 03.09.2019. <p><i>Tas til orientering</i></p>	<p>KB</p> <p>AB</p> <p>AB</p>

8	Status for arbeid i Ad hoc-gruppene	<p><u>Skibekken/Finstadbekken, utbedring/sikring:</u> Sluttbefaring gjennomført 6. juni med deltakere fra grunneiere, brukere/entreprenører, Ski og Ås kommuner, Fylkesmannen, Landbrukskontoret og PURA. Miljødirektoratet, PURA, Ski kommune og SMIL-midler har bidratt økonomisk. ØB var med på befaringen, bra innlegg i avisen som ble sendt rundt. Mange tiltak er gjennomført, en del stein blir tatt med flomvannet. Må lages en oppfølgingsplan som blant annet tar opp skjøtsel av vegetasjon langs bekken. Utførende entreprenører mener at det må steinsettes mer i bunnen av bekken. Erfaringer fra prosjektet brukes til en lignende plan for Skuterudbekken,</p> <p><u>Septik fra fritidsbåter – forbud mot utslipp:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Frogn måtte utsette saken slik at forbudet blir fra 01.01.2020, når nytt mottak er på plass i Vindfangerbukta, Drøbak. • Oppegård kommune har saken i kommunestyret 12.06.2019. Politikerne er opptatt av muligheter for etablering av tømmestasjon ved Oppegård Båthavn i tillegg til i Bunnebotn. • Ås kommune må utrede kostnader knyttet mot alternative plasseringer av båtseptikmottak i Bunnebotn. Forskriftssak sammen med sak om etablering av septikmottak skal opp til politisk behandling før sommerferien. <p><i>Tas til orientering</i></p>	<p>AB, LMJ</p> <p>AB</p>
9	Runde rundt bordet – evaluering av møtet	Bare positive tilbakemeldinger: Mye nyttig informasjon, et møte man lærer mye av å delta på, gode diskusjoner, PURA er et veldrevet vannområde.	alle
10	Neste møte	08.10.2019 kl. 09.00 – 12.30.	alle